

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at <http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content>.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

SOME TALMUDIC FRAGMENTS FROM THE CAIRO GENIZAH, IN THE BRITISH MUSEUM.

THE particular volume of fragments which forms the theme of this article is described in the catalogue as "OR. 5531. Parts of Talmud and Halakhoth Gedoloth with fragments of a Talmudic compilation: vellum: fol. 14. folio: xii-xiii cent. Hebrew."

The fragments have been written by various hands, but the writing is, in all of them, clear and distinct, and very legible, except where the pages have been torn or rubbed. At the same time, in some cases, the similarity of certain letters renders it difficult to decide which one is to be read: for example, in fol. ii, כ and ב, י and ו, cannot readily be distinguished, when the sense is no guide. With the exception of fol. xiv, the fragments have been collated; fol. xiv has been transcribed in full, owing to the large number of *variae lectiones*, which would have made a collation too cumbersome for practical purposes. The system which has been followed is that which has been adopted by R. N. Rabinowicz, in his great work *דקדוקי סופרים*. The right-hand column gives the text of the Ed. Venetus of the Talmud (1510) or of the earliest printed text of הלכות גדולות (1548), the words which show variation in the MS. being enclosed in round brackets (). The left-hand column contains the text of the MS., the *variae lectiones* being enclosed in square brackets []. The dots in the MS. column indicate a gap in the text, those in the right-hand column, that the whole of the passage has not

been quoted. Where the *v. l.* of the דקדוקי מופרים agrees entirely with the *v. l.* of the MS., the fact has been indicated by marking the words concerned with bent brackets { } and R. The symbols ס ענול * כוכב מרובע, with which Rabinowicz designates readings of the Hamburg, Florence, and Rome MSS. respectively, have been rendered by h, f, r; thus {R. h. f. הבית} means that הבית is read by Rabinowicz's own MS. and the Hamburg and Florence codices also.

The places where Rabinowicz's *v. l.* coincide with the BM. MS. verbatim are not many, but only those have been quoted: the inclusion of passages of only partial similarity would have involved the use of a far more complicated system of brackets and would have increased the limits of this article to much longer and far too cumbrous dimensions; moreover, this seemed unnecessary, seeing that Rabinowicz's books are accessible to all who desire to enter into the matter more fully. It is with the Ed. Venetus that the MS. has been collated; Rabinowicz's different readings have only been consulted *en passant*. Among the points of interest which this MS. reveals in Fols. I–VI, attention may be drawn to the following:—

1. Cases where a saying is attributed to another authority, or where a different Isnād or chain of tradition is given, e. g. :—

Fol. I a, Textus Venetus, reads אמר ר' אבין אמר ר' יוחנן.

MS. has אמר רבין אמר ר' אלעאי אמר ר' יוחנן.

Fol. II b, Ed. Ven., has ר' יהודה, MS. has ר' ירמיה.

Fol. III a (the last *v. l.*), Ed. Ven., has רב הונא ורב חסדא, MS. has רב הונא ורב יהודה.

2. וכו' for ונ', after a non-biblical quotation (Fol. III b, near end).

3. The common Aramaic use of the partic. peil in an active sense, like , ; e. g. Fol. IV b (*v. l.* No. 6), Text. Ven., has ... נחן ... לבחרו, MS. ... ריהיב ...

4. Instances of nun and lamed imperfects: Fol. IV b (1st *v. l.*), Text. Ven., ניחי, MS. ליתי.

5. A different arrangement of Mishna and Gemara: e. g. Fol. IV a; נמ' and מתנ' are omitted, and the Mishna and Gemara are welded together.

6. The Tetragrammaton is rendered by three yods, the middle one written as *litera suspensa*, e. g. Fols. IV a, IV b, V a, &c.

7. Scripture passages quoted in a different form: e. g. Fol. III b, v. l., No. 5.

(1) Text. Ven. has אשר שפנו דם נקי בארצכם (Joel iv. 19).

MS. has בארצם. So MT. and LXX (αἰτῶν).

(2) Text. Ven. has אל שאל ואל בית הרמים (2 Sam. xxi. 1). So MT.

MS. has על ועל, compare with LXX (ἐπι) and Budde's and Driver's emendations.

Of course, these last two passages cannot be pressed, as the Scriptures were frequently quoted from memory.

I have to thank Mr. Israel Abrahams for much valuable help and guidance in this article, though, of course, he is not responsible for its many imperfections; I must also express my gratitude to the Museum authorities for their frequent kind assistance.

B. M. Or. 5531.

Fol. i recto, begins ברשות הרבים קנה.

T. Bab. Sabbath, 5 a.

[ונח על נביו חייב כגון ששלשל] (ונח על נביו חייב כגון ששלשל)

יוסי בר' יהודה התם למעלה מעשרה

הבא למטה מעשרה קשיא ליה ל . . .

קתני טרסקל שבירו ידו קתני קשיא

ליה לר' אבהו מי קתני טרסקל שבירו

. . . ד . . . אמר ר' אבהו כגון ששלשל]

ליתא

[איבעית]

ליתא

[אמ" רבין] אמ' ר' [אלעא]

(וקבלה) והא עומד

(ואי') אימ' בנומא

(אמר רבא) איכפל

(א"ר אבין) א"ר (אילעא)

זרק (חפץ) ונחה בתוך ידו	ליחא {R}
(והא) אמרה ר' יוחנן	[הא]
דאחשבה (הוא) לידיה	ליחא
(הכא) ¹ דלא אחשבה (הוא) ² לידיה	ליחא ² (היכא) ¹
(אמר רבי אבין) וכו'	[ואמ' רבין אמ' ר' אלעאי]
(וקיבל חייב עקר ממקומו וקיבל)	[וקבל חייב נעקר ממקומו וקבל]
נתיא נמי הכי..... (עקר) ממקומו	[נעקר]

מאי till ר' אדא בר אהבה שתי כחות. There is a hiatus from שני כחות. It is thus not easy to see in what the variation differed from the Venice Text but the MS. is shorter, viz. :—

(בעי ר' יוחנן זרק הפץ ונעקר הוא) [בעי ר' יוחנן זר(?)ק?] מאי קא
ממקומו ... אלא קלט) מיבעי ליה אמ' רב אדא בר אהבה שני
כחות מאי שני כחות באדם
אחד כשני בני אדם דמו ופטור
אמ' ר' אבין אמ' ר' אלעאי אמ'
ר' יוחנן אן חייב לה א
קיבל אלא .. קלט ? ..]

אמר ר' אבין אמ' ר' יוחנן קיבל
Fragment ends on recto at
אלא קלט ..

MS. resumes on verso at *Sabbath*, 5 b, תוך מר' מואי מדאמ' מר' אמות
ד' אמות.

תוך ד' אמות (עמד לפוש) פטור	תוך ארבעה אמות [עומד ליפש]
(לכתף) חייב	פטור [ולכתף] חייב
(חוץ לד' אמות עמד לפוש חייב	ליחא
לכתף פטור)	
(מאי ק'מ'ל שלא היתה עקירה משעה	[מאי היתה עקירה חוץ לארבע
ראשונה) לכך הא אמרה ר' יוחנן וכו'	אמות ליפש חייב לכתף פטור מאי
	ק'מ'ל שלא היתה עקירה משעה
	ראשונה] וכו'
אמר ר' יוחנן (המעביר חפץ) מזוית	אמ' ר' יוחנן [המפנה חפצים] מזוית
לכך (אמוראי) נינהו	לכך [תרי אמורי] נינהו [ואליבא]
(מר' אמר לה)	[דר' יוחנן מר' א']

בשלמ' בן עזאי (קסבר) [קא סבר]
אלא רבנן נהי (נמי דקסברי) [נהי דקא סברי]
היב' (אשכחנא) [היבא [אשכחן]

Sabbath, Fol. 6 a.

כי מנח ליה (חייב) [מחייב]
אענ' ד(אי) מנח ליה בתוך ד' אמות [ליתא
פמור
כי מנח ליה בסוף ד' אמות (חייב) [מיחייב]
[אלא מידי דהוה אמוציא ... צרי] [אלא לא דמי אלא לצידי]

Here fragment ends.

Fol. 2 begins on recto at *Sabbath, 6 a*, לא ברשות אינן לא ברשות
היחיד ולא ברשות הרבים.

(והכרמלי' אינ' לא כר"ה ולא כר"ה) [וכרמלית אינן לא ברשות היחיד ולא
ברשות הרבים]

seems quite clear, though
in this fragment ב and כ are
very similar.

ואם נשא ונתן (בתוכה) פמור [ליתא]
ואין מוציאין (מתוכה) [מתוכן]
(ואין מכניסין מר"ה ל'תוכה ולא [ולא מר"ה
מתוכה לר"ה) which would scarcely allow
for ואין מכניסין and then the text
לרשות היחיד ולא מרשות, proceeds,
היחיד לתוכן וכו' [מותר לא עירובו אסורין]

שאין מפולשין עירבו (מותרין לא [מותר לא עירובו אסורין])
עירובו אסורין)

נוטל (מעני) ונותן לו [ומן העני]
ובלבד שלא יטול מבע"הי" (ונותן) [ויתן]
בזמן שהפתח פתוח (כלפנים) [כל פנים]
(פתח) נעול בלחץ [ופתח]
אמר מר זו היא ר"ה (למעוטי) [גמורה זו היא למעוטי]
מאי למעוטי

Sabbath, Fol. 6 b.

(ונושא) ונותן באמצע
 ואמאי (קרו) ליה
 אבל (לזרוק מודו) ליה קמ"ל
 [קרי]
 [לזרוק אימא]

Fragment ends on recto at רבי יהודה ר' דך ר' אי.

Fragment resumes on verso at *Sabbath*, 7 a, יוחנן קרפית, אמר ר' יוחנן מביית סאתים

שלא הוקף (לדיר' ואפי' כו' ואפ')
 שמחוסר' (דיורין) (בשלמ' רב אשי
 לא אמר בעולא אלא עולא מ"ט
 לא אמר) בשמעתיא אמר לך (אי
 דאי' לה מחיצו') בקעה קרי לה
 קרפי' הי' ורב אשי (רהי' קתני)
 (והכרמלית: אטו כולהי נמי לאו
 כרמל' נניהו)
 [לידירה אפ' כור אפ']
 [דיורדין] [ועולא מאי?]
 א אמ' [כשמעתיא אמ' לך] [עולא
 אי דאית לה מחיצה] בקעה קרו לה
 קרפי ת היא ורב אשי [מאי טעמ'
 לא אמר בעול רשות היחיד קתני]
 [אמ' מר . . . כרמלית אטו כולהו
 לאו כרמלית נניהו]

דזימנן דרחקי (בית) רבי'
 א' רבי יוחנן בין העומדים (נידון)
 דלא ניחא תשמישתיא (כי) (כרמלי
 דמי)
 ליתא
 [נירון]

מ"ט (אעג" דדרסי בה רבי)
 דלא מסתני (לי)
 אמר ר' זירא אמ' (ר' ירמיה)¹
 [ר' יהודה]¹ [תידון?]² בכרמלית
 (נידון)²

MS. very faulty, but appar.
differs from Venice edition.

MS. ends at פניה על פניה.

Fol. 3 begins on recto בבא קמא 118 b, at לוקחין להן מדבריות, אין לוקחין מהן כללו של דבר.

This fragment has been corrected by a later hand as follows:—

(1) There is a bracket or stroke after ארבע in the following sentence:—

אמר (just before לוקחין מהן ארבע | וחמש צאן ארבעה וחמש רב חסדא.)

(2) The second stroke or bracket occurs in the same series of words lower down on the last line of the printed page in the Venice edition:—

ובכל מקום לוקחין מהן ארבע | וחמש צאן ...

(3) An א and ב are written over the following words:—

השתא? לוקחין ארבע

(This seems to have been done by the first scribe.)

(4) Another bracket or stroke after עד in the sentence עד שיהא מעוים.

(5) There is a gloss on מסור, indicated by three dots, e.g.—

סביר מוסר ... ממון מסור

[מרגיש בו מותר? ליקח חציו? וכל
אין מרג' בו אין לוקחין מהם] שהרועה מוכר ואין {בעל הבית

{R.h.f.r} מרגיש בו אסור ליקח חציו

[השתא?? לוקחין ארבע מיבעיא]

אמ' ר' חסדא (ארבעה מתוך חמשה) ... ארבע מתוך חמש וחמש מעדר

[גדול]

ואיכא דאמרי אמר ר' חסדא ד' מעדר ... עדר [גדול אבל לא שתי צאן

קטן וה' מעדר (גדול הא גופה) קשיא ולא שתי גזים הא גופה] וכו'

אמרת

אמרת ד' וחמשה צאן ארבע וחמשה
גזיון (ארבעה חמשה אין אבל ג' לא

אימא סיפא אבל לא ב' צאן הא

ג' זבנין לא קשיא הא בברייתא הא

בכחישתא)

(איבעיא להו ליהודה ... תא

או לקולא פליג ארישא או אסיפא

תא שמע ר' יהודה אומ' בייתות

לוקחין מהן מדבריות אין לוקחין

מהן ובכל מקום]

119 a, line 1.

[ארבעה וחמשה צאן מרדאמר בכל גזים מרדא אמ ובכל מקום שמע מינה ר' יהודה אסיפא קאי ולקולא שמע מינה]	(ארבעה וחמשה צאן מרדאמר בכל מקום מינה)
[ולא משומרי פירות עצים ופירות] [רבא {R} זבן] שבישתא [מארישא] והא [אנן] תנן [בנויה {R}] ליתא {R}]	(ולא משומרי פירות כו') (רב זבין) שבישתא (מאריסא) והא תנן דלית ליה (בנופא) (דארעא מידי) (אבל ארים קא מזבין)
[אבל {ארישא R} במו דאית ליה [?] בגויה ?? (אימור ?) ?? קא מזבין] תנו רבנן שומרי פירות [אימתי מותר ליקח מהן {R.r} בזמן] שיושבין [להטמין אסור ליקח מהן] [אימתי מותר ליקנות ממנו [?]] [ליהנות?] [אמ עד] שיהא מיעוט משלו אודו ליה ר' יה- מועט משלו] [לאבדו ביד דכת' יכין רשע וילבש צדיק זימנן דנפיק מיניה זרעא מעליא ואכיל ליה: רב חסדא] [דהוה תקיל ושקיל מיניה תקיל ויהיב ליה? סלקיה בהימנותיה קרא על נפשיה וצפון לצדיק] [כי ישל אלוה] [יהודה]	(וכולן שאמרו הטמין אסור) (מאימתי מותר ליקנות הימנו) (רב אמר עד שתהא רוב משלו ושמואל אפי' מיעוט) ומאן דאמר (אסור לאבדו) צדיק ילבש: רבחסדא) (דהוה תקיל ויהיב לצדיק) תקות חנף כי יבצע (כי ישלם) רב הונא ורב (חסדא)

Fragment ends on recto at תרמא ואל תרמא.

Fragment resumes on verso with continuation of quotation
עני בשער כי ה' וגו'.

[הא כת' את נפש]	נמי (הכתיב נפש) בעליו
[{R.f} דנטלו מהם נפש]	משום (רקבעי נפש)
[{R} מחבירו]	אמ' ר' יוחנן כל הנחל (את) חבירו
[מעלה עליו הכתוב כאילו נוטל נשמתו ממנו]	(כאלו נוטל נשמתו)
[בארצם]	אשר שפכו דם נקי (בארצכם)
[ואומר על שואל ועל בית הדמים]	(ואמר אל שואל)

A stroke or bracket after the word—

אשר המית את | הנבעות

[אין אבל]	כי תימא נפש ידיה (אבל)
ליתא	(נפש) בניו ובנותיו לא
[דלא קא יהיב ליה] דמי כל עיקר	היכא (דלא יהיב) דמי אבל
אבל היכא [דקא יהיב ליה] דמי לא	(היכא דיהיב) דמי לא
[גרמא]	אבל (גרמא) לא
[על שואל ועל בית הדמים על אשר]	(אל שואל ואל בית הדמים אשר)
[והיכן] מצינו [שהמית]	(וכי היכן) מצינו (שהרג שואל)
[להן מים ומזון לגבעותם]	שהיו מספקין (להן מים ומזון)
[אבל . . . פשתן וג']	(אבל לוקחין מן הנשים)

Note וכו' and ונ', after a non-biblical quotation.

[לעשות בהן כפה]	כדי (לעשות כפה) לראשה
[{R.f} שאדם . . .] [והיא מוכרת]	שפעמים (אד') בוש . . . ונותן לאשתו (ומוכר')
[{R} למחוזא]	רבינא איקלע (לבי מחוזא)
[דבני] [בני {R}]	אתו נשי (דבי) מחוזא
[שקלינהו מיניה]	ושירי (קביל מיינהו)
[אמ' ליה כיון דבני מחוזא נינהו]	(א"ל הני לבני מחוזא דבר מועט נינהו)
בדבר מועט דמי	
[מוכין מה שהכ']	<u>מתני'</u> (מוכין שהכובס)
[ומה שהסרוק]	(הסורק)

Mishna quoted only till

את הכל והן שלו

גמ' (לוקחין מוכין מן הכובס... לשתי) [לוקחין מן הכובס מוכין בכל מקום
מפני שהן שלו ושני חומים
העליונים מפני שהן שלו ולא יסרוק
את הבגד לשתי]

Here fragment ends.

119 b, line 1.

Fol. 4 a begins T. Bab., *Baba Mešia*, 82 a, משכון שקונה חוב לבעל הוב.

ליתא	אם אינו קונה (משכון) צדקה
[מנין מיכאן] {R} מניין	(מנא ליה מכאן) לבעל חוב
[שקונה משכון לימא דר' יצחק תנא	(קונה משכון צדקה .. ותסברא)
..... א {R} ותסברה]	
¹ [שמשכנו] ליתא ²	(במשכנו) אבל ² (משכנו) בשעת
[אמ' אי דמשכנו שלא בשעת הלואתו	(מי אמר אלא להו דר' יצחק)
כולו עלמא אית להו דר' יצחק]	
[והכא (בשומר ?) אבירה קא מיפלגי	(והכא אבירה רבה)
דאיתמר שומר אבירה רבה]	
[תנאי והיא כולי עלמא (is added) לא	(תנאי היא לא בשומר אבירה ...
by a later hand in the margin,	דרב יוסף)
its place in the text is marked	
כולי (by a dot . before אית להו	
דרב יוסף]	

Baba Mešia, 82 b.

[למשכנו]	במלוה צריך (למשכון)
[מר סבר מצוה קא עביר ומר סבר	(מר סב" מצוה קא עביר)
לא מצוה קא עביר : מתני' : אבא	שומר חנם : אבא שאול]
שאול]	
[פוסק עליו והולך מפני שהוא	להיות (פוחת והולך) : אמר רב
כמשיב אברה המעביר הבית ממקום	חנן בר אמי)
למקום ושברה בין שומר חנם בין	
שומר שכר ישבע אמר ר' אליעזר	
תמיה אני אם יכולין זה וזה	
להישבע : אמ' ר' חנן בר אמי]	
[כאבה שאול ואף אבא]	הלכה (כאבה שאול ואף אבא) שאול

There is no mark "נמ" here indicating the end of the משנה: the divisions of מתני' and נמ' differ from Ed. Venet.

תנו רבנן המעביר הבית (לחבירו)	ליתא
(בין שומר חנם בין)	[אחד שומר חנם ואחד]
רבי אליעזר אומר (זה וזה ישבע)	ליתא
נתקל לאו פושע (הוא)	[הוי]
(והתניא) נשברה כרו	[ורמינהי]
האי (כי דיניה)	[כדיניה]
ואתא ר' אליעזר למימר (אין גמרא	[אין גמארא ברקא אמר מאיר מיהא]
כרבי מאיר ומיהו)	
שומר חנם משתבע דלא פשע (בה)	ליתא
(אמאי משתבע בעי)	[אמאי משתבע אף על גב דלא פשע]
	[שלומי בעי]
שלא במקום מדרון (מי מצי	[מאי איכא למימר]
..... פשע)	

Here *Baba Meḥia*, 83 a, begins.

היכא (דליכא ראיא ונפטר)	[דליכא עדים {R} היכא דאיכא]
	עדים ליחי עדים וליפטר
	[לי]
שבועת (ה') תהיה	[עדים] {R}
יש רואה יביא (ראייה)	[אלא אמר חייה]
(ר' חייא בר אבא אמ')	[אד (two letters illegible) ומעביר]
(אד' המעביר הבית)	הבית
	[רבה]
אמ' (רבא) שבועה	

note. נמרא, not גמרא, as above. אין גמרא בר' מאיר.

(ומיהו) תמיה אני	[מיהו]
(שומר חנם משתבע שלא פשע בה	[שומר חנם משתבע דלא פשעי א]
אלא שומר שוכר ... בעי שלומי)	(אבל. gap, prob.) שומר שוכר אמאי
	משתבע אף על גב פשע שלומי?
	[בעי]
שומר חנם נמי (הא) תינה	ליתא
(שלא במקום מדרון מי מצי משתבע	[שלא במקום מדרון מאי איכא]

..... אפילו) (למימר (ואפילו?)

היכא דליכא (ראיה) [עדים]

MS. ends at היכא דליכא ראיה.

Fragment resumes at היכא דאיכא עדים.

(נתי ראיה ויפטר) [ליתי עדים וליפטר]

יביא ראיה (ויפטר) [ויפטר ואם לאו ישלם]

(קא מעבר) [קא מעבר ליה]

(דחמרא בריסקתא) [דחמרא לחבריה {R} בר']

(דמחוזא ותברה בזיזא דמחוזא אתא) [דמחוזא איתברא בזיזא אתא לקמיה

דרבא אמ' ליה אין דיסתקא דמחוזא] ואיפטר א"ל רב יוסף)

שכ' ליה רבים איתי שהדי דלא

שנית בה ואיפטר ואי לא שלים:

אמר ליחרב יוסף]

כותיה ההוא (גברא מעליא) [גברא דיהיב ליה זוזי לחבריה

למיזנן ליה ארבע מאה דני חמרא] (הוא ואפטר)

אמ' ליה זכניה? לך ותקוף אתא לקמיה

דרבא אמ' ליה ארבע מאה דני חמרא

כי קיהי קלא אית להו זיל איתי

קהרי דלא שנית ביה ואיפטר ואי

לא שלים]

[חיה]

אתקין רב (חייא)

(בסיכרא הני דדרי באגרא) [בס' דדארי באגרא]

ואיתבר (נשלם) ליתא

(פלגא בריגלה קרוב) [פלגא מאי ט'ע אונסא זוטרא הוא

נפיש לחד זוטרא לתרין קרוב לאונם] (לפשיעה)

וקרוב לפשיעה]

(רבה בר בר חנן ... דחמרא שקל) [רבה בר רב הונא אנדינהו להנך

שקולאיי לאיתויי ליה חביתא דחמרא

תבר זה שקל]

(שקל לגלימיהו אמר ליה) [שקל גלימיהו אתו לקמיה דרב

אמ' ליה זיל הב להו גלימיהו אמ' דינא]

ליה דינא]

אמר ליה (אין) ¹ למען ... (יהיב) ²	ליתא ¹ [יהב] ²
(אמרו ליה עניי אנן)	[הו קא באנו ואמרי עניי אנן]
(וטרחינן כולא)	[וטרחינן עיבדתא כולי]
(וכפינן)	ליתא
ולית [לן מידי]	[לן מידי למיכל]
(הב אנריהו)	[הב להו אג' {R}]
(אין) וארחות	ליתא {R}

הדרן עלך השוכר את האומנים

אינו (רשאי) לכופן	{R} [יכול]
לספק (במתיקה)	[מתיקה]
(מעשה) ¹ ברבי יוחנן בן (מתיא) ²	[ומעשה] ¹ [מתיא {R}] ²
(הלך ופסק ... וכשבא)	[יצא ושכר פועלים ופסק עמהן]
	[מוזנות וכשבא]
אמר לו (בני) אפי' (אם)	ליתא
לא (יצאת)	[יצאתה]
שאין לכם (עלי)	ליתא
אלא פת (וקטנית)	[וקטנית]
לא היה (צריך לומר הכל כמנהג)	[צריך אלא (הכל ?) כמנהג] המ'
(המדינה : גמ' : פשיטא)	[המדינה : אינו יכול לכופן פשיטא]
דטפאי להו (אאגריהו)	[באגריהו]
דאמר' (ליה ... אדעתא)	[ליה אדעתא]
(דעבדינן לך)	[דטרחינן ועבדינן לך]

Baba Meşia, 83 b.

(נהיגי בעיר) חדשה	[נהיגי לאיתגורי בעיר]
(וניחוי מהיכא קא אתו בגקוטאי	[וניח (gap, probably) זי היכי הו]
איבע' תני רב יוסף)	מיתגרי באתריהו ... טאי ואיבעית
	אימא דאמ' להו איתוגרו ... לה
	דאורייתא : דרש ר' זירא ואמרי לה
	תאני רב יוסף]

תורה השמש Fragment ends at

Fol. 5 begins *Baba Mešia*, 85 a, near the end, תלתי'ן יומין הוה, near the end, בדיק נפשיה.

תנורא סליק (ויתבי) ... (שלטא) [יתיב] ... [שלטא] ולא¹
 (יהבו ביה רבנן ... קטין חריך [יהבו ביה רבנן עינא² תרבו³ שקיה
 שקי') והו קארו ליה חרבא קטין שקיה
 דבר זה (אמרו) [אמרוהו or אמריהו] ?

Fol. 85 b.

[נתתי לפניהם ולא שמעו בקולי ולא
 הלכו בה מאי על עזבם את תורת]

(נתתי לפניהם אמר ר' יהודה)

אמר ר' יהודה {R} [שלא בירכו בתורה תחלה]
 [אמר ר' חמא בר ר' חנינא] (אמר ר' חמא מאי ...)
 [תלמיד] זה (תלמיד) ...

[איסתירא] [כיש כיש] (אסתירא) בלגנא (קיש קיש) קריא
 [לא אנן ודעינן] (לא ידעינן)

[מצאין] ריש לקיש הוה (מצין)

ליתא אמר (רבנו של עולם) לא פלפלתי

ליתא ר' חנינא ור' חייא (אמ' ליה ר')

חנינא לרבי חייא) בהדי ...

[בהדי הדרי אמ' ליה ר' חנינא לר'] (בהדי ידיי ... שלום)

חיה בהדא ידי קא מינצית

[חם ושלום]

ליתא? מפילפולי אמר ליה ר' חייא (לרבי

חנינא) לבהדי

[מישתכחא] דלא (תשתכח)

[מה (ניביר ?) ניזיל] (מאי עבידנא אזילנא)

[ליתא {R}] (ואכילנו בשיררהו ליתמי)

[חומשי תורה] וכתבנא חמשה (חומשי)

[לשית ... בשיתא סידרי] (שיתא ינוקי שיתא סדרי)

[גדולים מעשה ... יעבר אפילו] (גדולים מעשי חייא אמר ליה רבי)

¹ ו is added over the line.

² עינא above עיניהו.

³ An א added over the line above the n of רבו.

ישמעאל ור' יוחנן אצל) מיד? מה אמ' ליה או אמ' ליה
 ר' ישמעאל בר' ר' נא . . .
 יהי כזאת בישראל אמ' . . . אמש
 נירא . . . לו אצל ר' יוחנן ור' יוחנן]

אשתעי לי רב חביבא at recto Fragment ends on

MS. resumes on p. 85 b, ומייתי ליה למשיח

ליתא	בעולם הזה (אמר ליה)
[הרוח אתא זיקא] written נשא	(הרוח ונשבה זיקא)
{R} (above אתא	
ליתא	(אמר) מוריד הגשם
[נאלי]	מאן (גלי) רזיא
{R} ¹ ליתא	כדובא (דנורא) על
ליתא ²	אימלי לך סמא אמר (ליה)
[אז לא . . .]	משמר (לא) יכולנא הוה מותיב
[גובתא דסמאני תותי אוֹלְדִייה ³	(בגובתא רבי למסמביה)
ומית סי? הוה קא מיצטער ר'	
למס . . .]	
[רבי למס . . . ברבי ולא הוה קא	(רבי למסמביה מילתא)
מיסתייעא מילתיה]	

Fol. 86 a.

[ואסו לר' על ידי ⁴]	(ואסו דר' על ידו)
[וראבינא]	(ורבינא)
[שנ" ⁵	(וסימניך)
ליתא לז is written לי	אשתעי לי (רב) חמא
[דחסה דראבה בר נחמני]	(דחסה רבה . . . נחמני)
[מלכא איכא גברא דקא ⁶ מפגר	(מלכא אמרו . . . אלפי גברי מישראל)

¹ There is a mark which seems to denote that the missing word was probably inserted on the margin, but that portion is unfortunately torn off. כדובא has been partially pointed thus כדובא.

² is inserted above the line in the same faint manner as the mark in Note 1.

³ In סדיה

⁴ ידי above ה.

⁵ in margin. וסימניך

⁶ דקא above חר ביהדיאי.

תריסר אלפי גברי 'מישראל' [
[מיכרנא ¹ שדרן or שדרו]	(מכרנ' דמלכ' שדרו)
[פריסטקא]	(פריסתק')
[ערק א' מפום בדיתא ² ליצריפא דעינא	(ערק ואזל מפומבדיתא לאקר')
מיצריפא דעינא לאפדנא דשכח ³	קריבו)
מי אפדנא דשויהא לאגמא' איקלע	
(קחוא ?) פריסטקא להחוא אושפיזא	
קריבו ⁴]	
[ויהבו ליה חד כאסא] {יהבו ליה B}	(ואשקוה . . . כסי)
[לתכא] ⁵	ודליוה (לתכאיה)
[אזילו קריבו תקא קמיהו]	אמר (להו . . . לקמיה)
[דמיתסו]	(ולתסי)
[ואיתסי]	(ואתסי)
[בתרית]	(אבתריה)
[אזילנא מיהוא]	(אזילנא מהא)
[לית]	מנגדין (לי)
[לידרוני] ⁶	(לאדרונה)
ערק ⁷ ⁸ [אזא לאגמו]	ערק (ואזל לאגמ')
יתי ⁹	יתיב
[דדיקלא]	(דדקולא)
ליתא	אמרי ממ' (אמרי) מאן ¹⁰

There are several illegible glosses in the margin.

MS. ends at פסיק פומיה מגרסיה.

Fol. 6 begins *Baba Mesia*, 86 a, near the end, מאי קא מחרבת, (אמ) ליה.

¹ מיכרנא has been thus pointed.

² פום בדיתא two words.

³ דשכח and י' above דשכח thus דשכח.

⁴ קריבו אמ' להי above אמ' להי.

⁵ Above לחא is אחרינא כסאן אורינא.

⁶ Above the first yod an aleph is inserted.

⁷ Above ערק, מקמיה: what follows in text is doubtful.

⁸ In margin is apparently ושרג נ"א, but very doubtful; there is no mark in text to show what word it refers to.

⁹ ב' above the line.

¹⁰ מאן אמרי above אמרי.

ליתא	מחרבת ליה (לעלמא)
[דחד דחאמנא הוה סליק]	יומא (חד הוה חמימא . . . סליק)
[ואנא אתין ליד]	(ואני אתן ליד)
[בכבין דנרד ^{2.1} דנרד [?]]	(ככרין דנרד) אדהכי
[נשא]	(נשבא)
[דנרד מיתן ³ ליה למרי דכי ⁴]	(דנרד למרי דיכי)
הכל ⁵	(הכל) כמנהג
[אנפקא ומיזל לרברא אי אמ ליה]	(אנפק . . . כמיניה)
קדמו ואתו ⁶ לא ⁷ כל כמיניה]	
[מתייא]	ר' יוחנן בן (מתיא)
ליתא written above. להם ⁸	פסק (להן) מוונותן
[מתייה]	ר' יוחנן בן (מתיא)

Fol. 86 b.

[ושכור]	צא (שכור) לנו
ליתא	אמ לו (בני)
(written above)	ל' כור (סלת)
ליתא (inserted in the margin)	ר' יצחק אמ (הללו) לציקי
[ליתא] [עושתה] ⁹	כל אחת ואחת (עשתה) (לו) בבית'
[אצלה סועיד הים וזו סבורה שמא]	(אצלי סועד היום . . . ואילו)
אצלה סועד היום ואילו]	
[הבא לישראל טובא שנ'] ¹⁰	(הבא לכל ישראל ויהוד' שנאמר)
[הים לרוב אוכלים ושותים ושמתים]	שפת (הים מאי)
[על]	(בעל) כרחן
מרעיתו written above מ	(ממרעיתו)
זגתא ¹¹	זגתא

¹ These words are pointed בַּכְּבִּין דְּנִרְד.² Margin perhaps בְּכִיָּא or בְּכִיָּא or בְּכִיָּא?³ אבא בעי it pointed thus: above it מִיָּתִין?⁴ מִיָּתִין pointed thus, but there is no corresponding gloss, as the margin is torn off.⁵ הכל מחני above.⁶ קדמו ואתו written thus.⁷ Above כל לא is בהדיכו (?).⁸ written twice {R}.⁹ היה above.¹⁰ טובא above דו.¹¹ זגתא above הרגלחא.

[אוכמתא ב' במיתא] (אוכמתא ב' במיתא)

פסא² קניא

MS. ends ... ומב רביך ומב.

MS. resumes, *Baba Mešia*, fol. 86 b, וכן ... ר' חמא ברב חנינא ... וכן
תנא דבי ר' ישמעאל.

[בר ר' חנינא]	ר' חמא (ברב חנינא)
[? זכנ or זכנ] ³	בשבר שלש (זכו)
[לבריה]	(לבאר') של מרים
[יוקח]	(יקח) נא מעט
[שמעון]	ר' ינאי בר' (ישמעאל)
[אמרו לו כערביים ... שהן משתחוין לאבק רגליהם כבר יצא מִמֶּנּוּ יִשְׁמַעְאֵל]	(אמרו לו ... יִשְׁמַעְאֵל)

Marg. note to ממנו is האמך.

Here spelt as in printed edition, היום אמ' ר' חמא בר (חנינא)
not, as before, חנינא

[לא מהימנא ביה תמן אמרי עברי לית בהון הימנותא נפק אי ...]	(לא מהימנ' לך היינו דאמרו תמן ... נפק איהו)
[לקודשא בריך הוא]	(להק"ב)
[והינו]	(היינו) דכתיב
[דאסר]	(דקא אסר)
ליתא	(היינו) דכת'
[הכי]	עילה (כי) חזויה
[מן]	הכא (מאן) נינהו
[גבריאלי]	מיכאל (וגבריאלי) ורפיל
[לברך]	שבא (לבשר) את שרה
[דאול]	גבריאלי (אול)
[והכת']	(והא כת')

¹ Pointed בְּרִבְּשִׁיתָא.

² פסא in MS. above yod ע.

³ The final letter is much longer than the usual waws of this MS., but in the next line וכו is quite plain each time it occurs.

⁴ Above כעביים is ... מלאכי השרת לאבר : (לאברהם) אבר are quite clear ; there are traces of a ה and ל.

[בוריה ?]

דאזל מיכאל (בהדיה)

[הערים]

את (הענים) ¹ האל*Baba Mešia*, 87 a.

מעט אינם (עושים) [עושים צדיקים] כה מאברהם

מעיקרא כת' (דקאמ' להו פת לחם וכת' שלש

סאים רשעים אומ' הרבה

..... עפרון דמעיקרא כת' [

[ולא]

(דלא) שקל מיניה

MS. ends at ואילו לחם (לא אייתי לקמיהו אמר) אפרים

HERBERT LOEWE.

¹ Prob. misprint.